

Innhold

Takk	13
Forord	17
Innledning	23
Bokas oppbygning	23
Hva du har i vente	27
Del 1 – Diagnose	29
KAPITTEL I	
Situasjonsbeskrivelse	31
Ulikhet i muligheter og ulikhet i resultat	31
Instrumentelle og iboende grunner til uro over ulikhet	33
Økonomer og inntektsulikhet	36
Et første blick på tallmaterialet	39
Sammenlikning av tendenser i USA og Storbritannia	43
Ulikhet rundt omkring i verden	44
Bør vi bare fokusere på fattigdom?	46
Økende lønnsspredning	49
Ulikhetens dimensjoner	52
Ulikhet blant hvem?	52
Ulikhet i hva?	53
Hva med ulikhet i forbruk?	57
Hvem er hvor i fordelingen?	62
Kjønn	64
Tid og generasjoner	65
Global ulikhet	67

KAPITTEL 2

Historiens lærdom	70
Kildegrunnlag	71
Opplysninger om inntektsskatt	76
Opplysninger om lønnsinntekt	77
Opplysninger om formue	78
Før i tiden	79
Når i historien har ulikhetene gått tilbake?	80
Endringer i ulikhet fra 1914 til 1945 og krigens rolle	81
Etter andre verdenskrig i USA	85
Nedgang i ulikhet i Europa etter krigen	88
Tiårene etter krigen i Europa: to spørsmål	89
Redusere ulikhetene: velferdsstaten og progressiv beskatning	92
Redusert ulikhet og lønnsandel	95
Redusert ulikhet: kapitaldeling	98
Redusert ulikhet: lønn og arbeidsmarkedsinstitusjoner	99
Svar på de to spørsmålene	102
Latin-Amerika i det tjudeførste århundret	105
Hvor er vi nå?	107

KAPITTEL 3

Ulikhetens økonomi	110
Lærebøkens beretning om globalisering og teknologi	111
Teknologiske endringer og økonomi	115
Markedskrefter og sosial kontekst	118
Arbeidsmarkedet som sosial institusjon	118
Fagforeninger og kollektive forhandlinger	122
Kapital og monopolmakt	124
Andel av utbytte	124
Bedrifter og markedsrett	127
Makroøkonomi og mennesker	129
Fra nasjonalinntekt til husholdningsinntekt	129
Implikasjoner for analysen	132
Fra kategorier av arbeidstakere til individuelle inntekter	134
Toppinntekt	137
Foreløpig oppsummering	140

KAPITTEL 4

Teknologisk endring og motmakt	145
Retningen på teknologiske endringer	145
Staten som investor i teknologisk fremgang	149
Offentlig sysselsetting og teknologiske endringer	151
Motmakt	154
Markedsmaktens balanse	154
Konkurransopolitikk	157
Det juridiske rammeverket og fagbevegelsen	159

KAPITTEL 5

Arbeid og lønn i fremtiden	164
Arbeidslivets endrede vesen	165
Ustandardisert arbeid i det tjueførste århundret	166
Full sysselsetting og jobbgaranti	168
Jobbgaranti	171
Etisk lønnspolitikk	178
Minstelønn	179
Standard for lønn og ansettelsesforhold	183
En nasjonal samtale	186

KAPITTEL 6

Kapitaldeling	187
Drivkrefter bak formuesakkumulasjon	190
Kapitalavkastning og porteføljer	193
Sparere og finanssektoren	196
Realistisk avkastning for småsparere	200
Arv for alle	202
Kapitalstøtten	203
Nasjonalformue og statlige investeringsfond	205
Et statlig investeringsfond	208

KAPITTEL 7

Progressiv beskatning	213
Gjeninnføre progressiv inntektsbeskatning	213
Beregne effekten av ulike satser for toppskatt	217
Ny gjennomgang av argumentasjonen	220
Forslaget om satser for inntektsskatt	223
Utvidelse av skattegrunnlaget	224
Arbeidsinntektsrabatt	227
Skatt på arv og eiendom	229
Skatt på overføring av formue	229
Beskatning av selveid bolig og kommuneskattreform	233
En årlig formuesskatt	236
Global skatt og minstesats for foretak	238
Beskatning av multinasjonale selskaper	239

KAPITTEL 8

Sosial beskyttelse for alle	242
Trygdesystemets utforming	243
Behovsprøvingens doble svikt	246
Konklusjon så langt	249
Barnetrygdens nøkkelrolle	250
Argumenter for barnetrygd	254
Grunninntekt	256
Betinget borgerlønn	257
Sosialforsikring i ny drakt	262
Trygdeytelsenes dekningsgrad	266
Vilkår for bidrag i folketrygden	268
Vårt globale ansvar	270
Argumenter for utviklingshjelp	272
Forslag for å redusere omfanget av ulikhet	277

KAPITTEL 9

Bør kaken krympes?	283
Velferdsøkonomien og avveiningen mellom rettferdighet og effektivitet	285
Komplementaritet mellom rettferdighet og effektivitet	289
Effektivitetslønn og minstelønn	291
Institusjonell utforming og arbeidsledighetstrygd	294
Vekst og pensjon	297
The proof of the pudding – teori i praksis	299
Oppsummering	304

KAPITTEL 10

Globalisering i veien for handling?	305
Velferdsstaten opp gjennom historien	306
Velferdsstaten i det tjuetførste århundret	308
Kan velferdsstaten konkurrere globalt?	312
Oppsummering	315
Globalisering og kontroll over egen skjebne	315
Internasjonale avtaler og utliknende krefter	317
Mulighet for internasjonalt samarbeid	318
Skattemessig konkurranse og samarbeid	319
Den europeiske union	321
Oppsummering	323

KAPITTEL 11

Har vi råd?	324
Simuleringsmodeller	325
Hva er en simuleringsmodell?	326
Forbehold	328
Forslag for Storbritannia og hva de koster	331
De fem forslagene i detalj	334
Budsjettmessige kostnader	336
Konsekvensene av (deler av) forslagene	338
Virkningen på fattigdom	339
Samlet virkning på fordelingen	341

Forbehold	343
Oppsummering	344
Veien videre	345
Forslagene	347
Veien videre	350
Grunn til optimisme	353
Ordliste	354
Noter	361
Oversikt over tabeller og figurer	399
Figurkilder	401
Stikkord	407